

Arkiv: <arkivID><jplID> FA-L03, FA-L04
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 16.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Utvæl	Møtedato
052/23	Alver formannskap	08.06.2023
	Alver kommunestyre	

Prosjekt dekkdeponi Hjelmås

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret vedtek prosjekt fjerning av dekk og tildekking av forureina sjøbotn med oppstart i 2023. Førebels kostnadsramme er 13 mill kr inkl. mva. Det blir løyvd 3 mill i 2023 for igangsetjing av arbeidet, finansiert av disposisjonsfondet.

Alver kommune søker om økonomisk støtte frå Handelens Miljøfond til å dekke kostnader ifbm heving av dekkdeponi. Endeleg finansiering blir fremma i økonomiplanen når kostnadsomfanget for kommunen er endeleg avklart.

Alver formannskap 08.06.2023:

Handsaming:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart vedteke med 9 røyster, mot 3 røyster (N.Øvreås-FRP, S.Lavik-KRF og Y.Walaker-FRP)

FO- 052/23 Vedtak:

Kommunestyret vedtek prosjekt fjerning av dekk og tildekking av forureina sjøbotn med oppstart i 2023. Førebels kostnadsramme er 13 mill kr inkl. mva. Det blir løyvd 3 mill i 2023 for igangsetjing av arbeidet, finansiert av disposisjonsfondet.

Alver kommune søker om økonomisk støtte frå Handelens Miljøfond til å dekke kostnader ifbm heving av dekkdeponi. Endeleg finansiering blir fremma i økonomiplanen når kostnadsomfanget for kommunen er endeleg avklart.

Sakshistorikk

Formannskapet har fått orienteringar om dekk-saka i følgjande møter:

- 14.10.2021
- 10.02.2022
- 07.09.2022

Formannskapet hadde den 10.11.2022 følgjande sak til behandling:

- Sak 106/22 Finansiering miljørådgjeving inkl. miljøgeologiske undersøkelser, dekkdeponi ved Hjelmås kai.

Hausten 2022 engasjerte kommunen miljørådgjevar til å foreta miljøgeologiske undersøkingar, for deretter å komme med tilråding til tiltak for deponiet.

Resultata frå denne kartlegginga er presentert i vedlagt rapport, og det er beskrevet to alternativ:

- Alternativ 1: Få kontroll over forureiningskjelder, fjerning av dekk og tildekking av forureina sjøbotn. Kostnad i storleiksorden 10 mill kr inkl. mva.
- Alternativ 2: Dekke til deponiet og sjøbotn rundt. Kostnad i storleiksorden ca 4 mill kr inkl. mva.

I rapporten tilrår ein alternativ 1, då det er det beste og mest robuste alternativet på lang sikt. Alternativ 2 kan gje like god miljøeffekt, men ein må rekne med at det vil gå med meir midlar til overvåking og vedlikehald enn om ein fjernar dekk og dekkar til sjøbotnen.

Alternativ 1 er i rapporten estimert til 10 mill kr inkl mva. Dette er eit grovt budsjettestimert basert på erfaringstal. Når ein så legg til uforutsett jfr. «reglement for styring av investeringsprosjekt» vert summen 13 mill kr.

Alver kommune har hatt dialog med Handelens miljøfond (HM) vedrørande moglegheiter for å søkje økonomisk støtte frå fondet. HM oppfordrar Alver kommune til å sende inn søknad om støtte til oppryddingsarbeidet no når vi har ein tiltaksplan. Alver kommune vil sende inn søknad, men ber i denne saka om midlar til heile oppryddinga då det er uvisst kva utfall ein slik søknad vil få.

Til opplysning har Nosca, som Alver kommune tidlegare har hatt ein intensjonsavtale med, søkt HM om økonomisk støtte før. Dei fekk den gangen avslag blant anna fordi HM ikkje støttar forskningsarbeid og utgreiingar, men dei støttar oppryddingsarbeid.

I forbindelse med miljøundersøkinga er det tatt seks prøver av sedimenta. Tre av prøvene er tatt i ytterkantane av deponiet, ein er tatt i området der det er tilført sand og så er det to referanseprøver. Referanseprøvane er henholdsvis ved flytekaia og 50m nord for deponiet.

Det er tatt to vassprøver, der ein er tatt 1m over deponiet og den andre er tatt 50m nord for deponiet. Begge prøvane er tatt på ca 6m sjødjupne. I tillegg er det tatt to prøver av tilfeldige dekk med ulik utsjånad.

Sedimentprøver:

Resultat frå sedimentprøvar(S1-S3) ved deponiet syner at det er svært høge verdier av kopar, kvikksølv, antracen, fluoranten, krysen, benso(ghi)perylene og sum PAH-16. Det er også for høge verdier av andre miljøgifter og tungmetall, jfr tabell 7 i vedlagt rapport.

Ved referanseprøve S4 ved flytekaia er det svært høge verdier av antracen og tributyltinn samt høge verdier av andre miljøgifter. Referanseprøven S5 har nokså lik miljøtilstand som sedimenta i nordleg del av deponiet, S1. Sedimentprøve S6 som er tatt i tildekkingslaget er minst forureina av alle prøvepunkt, men har høge verdier av kopar.

Når det gjelder mikroplast er det funne mest mikroplast i sedimenta under småbåthamna, S4. Årsaken er at det er fleire kjelder til plastureining ifbm båtverksemd, plastfiber frå skrog, fendrar, gummilister, syntetisk tauverk, overflatebehandling mm. Gummipartiklar er berre påvist i sedimenta kring dekkdeponiet, og stammar mest sannsynleg frå bildekka. Det er ikkje påvist gummipartiklar ved småbåthamna eller ved referansestasjonen.

Prøver av sjøvatn:

Vassprøven som er tatt ved deponiet syner ein del meir mikroplast og gummipartikkelkomponent enn vassprøven ved referansepunktet, tatt 50m nord for deponiet.

Vassprøven kan ha vorte påverka av sedimentprøve som var tatt før vassprøven, samt anker som vart plassert i deponiet, men resultata indikerer likevel at sjøvatnet like ved deponiet kan vere meir påverka av mikroplast og gummipartiklar enn sjøen som ligg lenger unna.

Bildekk:

Prøvetakinga av dei to bildekka syner forholdsvis likt innhald av miljøgifter, der sink og fleire PAH-forbindingar

er av størst betydning. Dekkprøvane syner stor skilnad mellom kva miljøgifter som er i dekk og i sedimenta. Resultata frå denne samanlikninga tyder på at det er andre kjelder enn bildekk i deponiet som har ført til dei høge PAH-konsentrasjonane i sedimenta.

Vurdering

Fjerning av dekkdeponiet skal foregå ved at ein først må få kontroll på om det framleis er aktive forureiningskjelder i området. Når ein har kontroll på det, kan sjølve hevingsarbeidet starte.

For å hindra spreiding av forureining under hevingsarbeidet, er det tilrådd at ein sperrar av anleggsområdet med siltgardin. Etter at heving av dekk er utført, er det tilrådd å foreta tildekking av sedimenta under og rundt deponiet.

Fordeler med tilrådd alternativ er at det er meir robust, samt at det er det beste alternativet miljømessig. Det er også ein fordel at alternativet vil krevje lite oppfølging i ettertid, i motsetning til alternativ 2 som vil ha behov for meir overvaking og vedlikehald over tid, med påfølgjande kostnader.

Kommunedirektøren si tilråding

Kommunedirektøren tilrår prosjekt fjerning av dekk og tildekking av forureina sjøbotn med oppstart i 2023. Førebels kostnadsramme er 13 mill kr inkl. mva. Det er behov for 3 mill i 2023 for igangsetjing av arbeidet.

Alver kommune søker om økonomisk støtte frå Handelens Miljøfond til å dekke kostnader ifbm heving av dekkdeponi. Endeleg finansiering blir fremma i økonomiplanen når kostnadsomfanget for kommunen er endeleg avklart.

Utgifter må først som driftskostnader, og finansierast av disposisjonsfondet.

Vedlegg i saken:

01.06.2023	Rapport_Miljøundersøkingar ved Hjelmås dekkdeponi-ver001	1930400
------------	--	---------